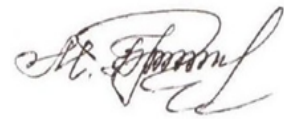

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено
на засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 11 від 27 червня 2025 р.).

Завідувач кафедри

Силабус із навчальної дисципліни
«ВСТУП ДО МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ЛІТЕРАТУРИ»,
що викладається в межах ОПП (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2025 р.

Назва курсу	Вступ до методики викладання літератури
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет і кафедра, за якими закріплені курси	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр і назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія
Викладач курсу	Мацевко-Бекерська Лідія Василівна, доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури
Контактна інформація викладача	liidiya.matsevko-bekerska@lnu.edu.ua (032) 239-45-82 м. Львів
Консультації з курсу відбуваються	Консультації (вул. Університетська 1, ауд. 429). Також можливі онлайн-консультації через Viber та інші ресурси. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/course/literaturna-osvita-v-dyskursi-poststysfrovoho-suspilstva
Інформація про курс	Курс «Вступ до методики викладання літератури» розроблений для того, щоб студенти опанували контекст методики викладання літератури в системі підготовки філолога, викладача літератури в ЗСО та ЗВО. Зміст курсу зорієнтований на підготовку студентів до оволодіння навичками компетентного викладання світової літератури в навчальних закладах різних рівнів, на формування вмінь не лише цілісно аналізувати літературно-художній твір, історико-літературний процес чи теоретичний концепт, але й розуміння формату практичного викладання курсу літератури (в його концептуальних трансформаціях). Після вивчення курсу студенти матимуть необхідні знання про специфіку викладання літератури, а також базові вміння і навички для організації літературної освіти у ЗСО та ЗВО відповідно до актуальних завдань освітньої стратегії України. Курс надає студентам можливість засвоїти основи необхідних знань для практичного застосування здобутої якісної філологічної освіти (в галузі літературознавства) у площині викладання літератури, тому в курсі представлений як стислий огляд основних концепцій літературознавчого дискурсу, так і аналіз окремих ефективних інструментів, що потрібні для здійснення кваліфікованого викладання літератури в сучасних умовах.
Коротка анотація курсу	Курс «Вступ до методики викладання літератури» є однією з вибіркових дисциплін зі спеціальності 035 Філологія для освітньо-професійної програми рівня освіти бакалавр, яка викладається в VII семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета і цілі курсу	Метою викладання курсу «Вступ до методики викладання літератури» є формування основ цілісної системи філологічного мислення та фахового аналізу художньо-літературних явищ, ознайомлення з основними поняттями методики викладання літератури, а також із формами і прийомами застосування практичних умінь та навичок викладання літератури.
Література для вивчення курсу	Основна література 1. Гладишев В. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів у шкільному курсі зарубіжної літератури. – Миколаїв, 2006. 2. Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014.

	<p>3. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Одеса, 2020.</p> <p>4. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007.</p> <p>5. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Волошиної. – К., 2002.</p> <p>6. Султанов Ю. Актуальні проблеми методики викладання літератури: вибрані праці. – Івано-Франківськ, 2013.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <p>1. Васянович Г. Педагогічна етика. – Львів, 2005.</p> <p>2. Драйден Г., Вос Дж. Революція в навчанні. – Львів, 2005.</p> <p>3. Зербіно Д. Наукова школа: лідер і учні (нова концепція). – Львів, 2001.</p> <p>4. Ідея Університету: антологія / відп. ред. М. Зубрицька. – Львів, 2002.</p> <p>5. Клименко Ж. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. – К., 2006.</p> <p>6. Робінсон К. Школа майбутнього. Як виростити талановиту дитину. – Львів: Літопис, 2018.</p> <p>7. Часописи «Всесвітня література в середніх навчальних закладах України», «Зарубіжна література в закладах середньої освіти», «Літературна освіта в Україні».</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	3 кредити ECTS. Лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу студент буде</p> <p>знати: базові принципи метамодернізму як культурної логіки сучасної доби, ключові принципи компетентнісного навчання, сучасні методологічні аспекти викладання літератури, принципи методики викладання літератури в закладі середньої та вищої освіти, особливості сучасного стану викладання літератури, актуальність наукових і прикладних функцій методики літератури, професійні вимоги до викладача (вчителя) літератури, суть проблеми педагогічної етики у практиці викладання, психолого-вікові особливості студента (учня)-читача.</p> <p>вміти: застосовувати основні методи та засоби ефективного викладання літератури, планувати й організовувати викладацьку працю, оптимально застосовувати різні типи занять з літератури, результативно здійснювати вивчення літературного твору в системі основних етапів, проводити ефективну діагностику, контроль і оцінювання результатів навчання.</p>
Ключові слова	Методологія, методика, педагогіка, психологія, літературознавство, герменевтика, інтерпретація, літературний процес.
Формат курсу	Очний.
	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Теми	<p>Тема 1. Метамодерн – метамодернізм: гуманітаристика XXI століття в дискурсі літературної освіти.</p> <p>Практичне заняття. Книга в постцифровому суспільстві: питання, виклики, запрошення, відповіді/пошук відповідей.</p> <p>Тема 2. Методика викладання літератури у фокусі «живої сили» (Р. Декарт).</p> <p>Практичне заняття. «Жива сила» Р. Декарта: сучасна літературна освіта в Україні.</p>

	<p>Тема 3. «Школа радості»: запрошені, покликані, обрані. Практичне заняття. «Школа радості» у школі: аспекти сучасної методики викладання зарубіжної літератури.</p> <p>Тема 4. «Червона рута»: зерно, що впало на благодатний ґрунт. Практичне заняття. «Червона рута»: зерно, що впало на благодатний ґрунт. Зміст і структура курсу «Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 7-9 класи», відповідність концепції літературної освіти в Україні.</p> <p>Тема 5. Урок літератури в сучасній школі: хронотоп у контурах доби. Практичне заняття. Урок літератури в сучасній школі: хронотоп у контурах доби. Методика проведення навчального заняття (фрагмент лекції, урок, тренінг, рольова гра, презентація тощо).</p> <p>Тема 6. Методи, форми, прийоми: радість читання потребує правил. Практичне заняття. Методи, форми, прийоми: радість читання потребує правил. Викладання і вивчення літератури в період руху до AGI (Artificial General Intelligence, штучний загальний інтелект).</p> <p>Тема 7. Літературна освіта постцифрової доби та Канон. Практичне заняття. Літературна освіта постцифрової доби та Канон. Сучасний стан викладання літератури. Місія літератури в українській школі повоєнної відбудови.</p> <p>Тема 8. Метамодернізм і компетентнісний підхід у літературній освіті. Практичне заняття. Літературна освіта: світоглядно-ціннісна місія в час повоєнної відбудови України.</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці VII семестру.
Преквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі вступу до літературознавства, історії зарубіжної літератури, історії України, всесвітньої історії, педагогіки, психології, достатніх для сприйняття категоріального апарату літературознавства, розуміння джерел із методології та методики викладання літератури.
Навчальні методи і техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, практичні заняття, презентації, колаборативне навчання (форми – групові проєкти, спільні розробки тощо), проєктно-орієнтоване навчання, дискусії, різні форми інтерактивного навчання.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу передбачає використання комп'ютерних програм, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль: 50 % семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 50 • підсумковий контроль: 50 % семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p>

	<p>Письмові роботи: очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, проєкт, міні-дослідження). Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть результатом їхніх оригінальних досліджень чи міркувань. Для дотримання академічної доброчесності обов'язковими є наявність посилань на використані джерела, а також точні посилання на джерела, неприпустимими є списування, втручання в роботу інших студентів. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману. Використання систем ШІ має бути зазначеним у використаних джерелах, а також має бути вказаний рівень самостійності та оригінальності роботи студента. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. В будь-якому разі студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Доступ до літератури здійснюється для досягнення освітніх цілей із дотриманням принципів академічної доброчесності. Студенти можуть використовувати іншу літературу та джерела, яких немає серед рекомендованих, але які відповідають змісту курсу. Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час виконання практичних завдань і виконання тематичних тестів, за результатами самостійної роботи, а також бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять. Під час здійснення навчального процесу неприпустимими є пропуски і запізнення на заняття (без поважної причини), користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Освітня діяльність відбувається з дотриманням принципів академічної доброчесності.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<p>Перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань поданий у курсі, розміщеному на платформі MOODLE.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1 / 2 год.	Тема 1. Метамодерн – метамодернізм: гуманітаристика ХХІ століття в дискурсі літературної освіти. Метамодернізм як провідна культурна логіка сучасності, контекст читання і викладання літератури.	лекція	<p>1. Гейман Н. Чому наше майбутнє залежить від бібліотек, читання та мрій (2013).</p> <p>2. Еко У., Кар'єр Ж.-К. Не сподівайтесь позбутися книжок (2009).</p> <p>3. Концепція НУШ. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf</p> <p>4. Мацевко-Бекерська Л. В. Літературна освіта у школі: химери чи лабіринт. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://vseosvita.ua/course/vchyty-chytaty-literaturna-osvita-v-shkoli-khymery-chy-labirynty-45.html</p> <p>5. Мацевко-Бекерська Л. В. «Homo legens-cogitans-dicens» – «людина, яка читає-думає-промовляє». – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://vseosvita.ua/course/homo-legens-cogitans-dicens-abo-liudyna-iaka-chytaie-dumaie-promovliaie-50.html</p>	Опрацювати текст лекції та книги-інтерв'ю, підготуватися до практичного заняття. 5 год.	Заняття 2
2 / 2 год.	Книга в постцифровому суспільстві: питання, виклики, запрошення, відповіді/пошук відповідей. Проблематика читання та сучасної літературної освіти. Методологія і принципи літературної освіти. Об'єкт, предмет методики викладання літератури. Наукові та прикладні функції методики літератури.	практичне заняття	<p>1. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Одеса, 2020</p> <p>2. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007</p>	Основні тенденції сучасної літературної освіти: горизонт читання і розуміння. 4 год.	Заняття 3

3/ 2 год.	Тема 2. Методика викладання літератури у фокусі «живої сили» (Р. Декарт). Історія формування і розвитку літературної освіти, основні етапи, знакові особистості, важливі здобутки, перспективи в постглобалізованому постцифровому суспільстві.	лекція	1. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Одеса, 2020 2. Сухомлинський В. Сто порад учителям (1967).	Сухомлинський В. Сто порад Учителеві (творчий конспект). 7 год.	Заняття 4
4/ 2 год.	«Жива сила» Р. Декарта: сучасна літературна освіта в Україні.	практичне заняття	1. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Одеса, 2020 2. Сухомлинський В. Сто порад учителям (1967).	Конспект-постер «Динаміка літературної освіти: вчора, сьогодні, завтра». 4 год.	Заняття 5
5/ 2 год.	Тема 3. «Школа радості»: запрошені, покликані, обрані. Зарубіжна (світова) література як предмет вивчення в ЗСО. Трансформація методики викладання літератури.	лекція	1. Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (в редакції 2023 р.) (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тихоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.). – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni-programy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Zar.lit.5-9-kl.Nikolenko.ta.in.28.12.2023.pdf 2. Підручники 5-8 класи. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://academia-pc.com.ua/	Опрацювати Модельну навчальну програму «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (в редакції 2023 р.). 4 год.	Заняття 6
6/ 2 год.	«Школа радості» у школі: аспекти сучасної методики викладання зарубіжної літератури. Зміст та структура курсу «Зарубіжна література. 5-9 класи», відповідність	практичне заняття	1. Онлайн-платформа «Джонатан» до підручника «Зарубіжна література. 8 клас». – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://jonathan-academia.online 2. Онлайн-платформа	Чому учням цікаво на уроці зарубіжної літератури? (дискусія, презентація). 2 год.	Заняття 7

	<p>концепції літературної освіти в Україні. Вивчення окремої програмової теми: від планування до рефлексії.</p>		<p>«Друзі Полліанни» до підручника «Зарубіжна література» (Ніколенко О. М. та ін.). – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://www.academia-nikolenko-5klas.com.ua/ 3. Онлайн-платформа до підручника «Зарубіжна література. 6 клас» (Ніколенко О. М. та ін.). – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://academia-nikolenko-6klas.online/ 4. Онлайн-платформа «Плейтен» до підручника «Зарубіжна література. 7 клас». – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://platen-academia.com.ua 5. Підручники 5-8 класи. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://academia-pc.com.ua/</p>		
7/ 2 год.	<p>Тема 4. «Червона рута»: зерно, що впало на благодатний ґрунт. Інтегрований освітній дискурс у постцифровому світі. Інтегроване навчання як тренд літературної освіти в Україні. Проблематика і завдання інтегрованого викладання літератури.</p>	лекція	<p>Модельна навчальна програма «Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В., Качак Т. Б., Богосвятська А.-М. І., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г.), 2023. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.programy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Movno-literat.osv.hal/Intehrovanyu.kurs.literatur-ukrayinskoyi.ta.zarubizhnoyi-7-9.kl.Nikolenko.ta.in.26.07.2023.pdf</p>	<p>Постер «Інтеграція в гуманітаристиці».</p> <p>2 год.</p>	Заняття 8

8/ 2 год.	«Червона рута»: зерно, що впало на благодатний ґрунт. Зміст та структура курсу «Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 7-9 класи», відповідність концепції літературної освіти в Україні. Вивчення окремої програмової теми: від планування до рефлексії.	практичне заняття	1. Онлайн-платформа «Червона Рута» до підручника «Література (українська та зарубіжна). Інтегрований курс для 7 класу (у 2-х частинах)». – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://chervona-ruta-academia.com.ua 2. Підручник інтегрованого курсу «Література (українська та зарубіжна)» для 8 класу (у 2-х частинах) під керівництвом д. ф. н., проф. Ніколенко О. М. (автори О. Ніколенко, В. Шуляр, Н. Рудніцька, А.-М. Богосвятська, Н. Химера, Л. Таболіна, В. Туряниця, Л. Мацевко-Бекерська, Т. Качак, Н. Базильська, О. Гвоздікова), 2025. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://academia-pc.com.ua/8-klas-nush/literatura-ukrainska-ta-zarubizhna-8-klas	Україна на мапі світу: література як призма історії, культури (презентація). 3 год.	Заняття 9
9/ 2 год.	Тема 5. Урок літератури в сучасній школі: хронотоп у контурах доби. Педагогічний менеджмент у контексті сучасної методики викладання літератури: наукові основи, практичні засоби, синтез знань-умінь-навичок, компетентнісна площина.	лекція	Таранік-Ткачук К. Який він – СУЧАСНИЙ урок літератури? (2023).	Постер «Трансформація традиційного уроку літератури в умовах постцифрової доби». 3 год.	Заняття 10
10/ 2 год.	Урок літератури в сучасній школі: хронотоп у контурах доби. Методика проведення навчального заняття (фрагмент лекції, урок, тренінг, рольова гра, презентація тощо).	практичне заняття	1. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Одеса, 2020. 2. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007	План-схема конспект уроку інтегрованого курсу літератури (відповідно до програми). 4 год.	Заняття 11

11 / 2 год.	Тема 6. Методи, форми, прийоми: радість читання потребує правил. Ефективні методи і засоби викладання літератури в постцифровому світі. Планування та організація праці викладача літератури в умовах активного функціонування систем ІІІ. Етика постцифрової доби.	лекція	Марк Фабій Квінтіліан. Про виховання оратора.	Творчі завдання на уроці літератури: ідеї, реалізація, аналіз. 4 год.	Заняття 12
12 / 2 год.	Методи, форми, прийоми: радість читання потребує правил. Викладання і вивчення літератури в період руху до AGI (Artificial General Intelligence, штучний загальний інтелект).	практичне заняття	1. AI-Course.study Платформа. Дія. Освіта. ВЧИМО Grow with Google (україномовна версія). 2. LearnToEarn.Global Освіторія.	Діагностика освітніх результатів у процесі вивчення літератури в ЗСО. 4 год.	Заняття 13
13 / 2 год.	Тема 7. Літературна освіта постцифрової доби та Канон. Метамодерні концепти читання. Когнітивна діяльність читача. Розширення функціонального кола літератури в постцифровому світі. Трансформація методики викладання літератури.	лекція	1. Зарубіжна література: підруч. для 5 кл. закл. заг. серед. освіти / Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В., Рудніцька Н. П. та ін. – К.: ВЦ Академія, 2022. – 259 с.: іл. 2. Зарубіжна література: підруч. для 6 кл. закл. заг. серед. освіти / Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В., Рудніцька Н. П. та ін. – К.: ВЦ Академія, 2023. – 256 с.: іл. 3. Зарубіжна література. Підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти / Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В., Рудніцька Н. П. та ін. – К.: ВЦ Академія, 2023. – 275 с. 4. Література (українська та зарубіжна). Інтегрований курс. Частина 1. Підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти / Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В.,	Робота з підручниками. 5 год.	Заняття 14

			<p>Качак Т. Б. та ін. – К.: ВЦ Академія, 2023. – 307 с. 5. Література (українська та зарубіжна). Інтегрований курс. Частина 2. Підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти / Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В., Качак Т. Б. та ін. – К.: ВЦ Академія, 2023. – 304 с.</p>		
14 / 2 год.	<p>Літературна освіта постцифрової доби та Канон. Сучасний стан викладання літератури. Місія літератури в українській школі повоєнної відбудови.</p>	практичне заняття	<p>1. Часописи «Всесвітня література в середніх навчальних закладах України», «Зарубіжна література в закладах середньої освіти», «Літературна освіта в Україні». 2. Шалагінов Б. Б. Урок літератури: Роздуми літературознавця про шкільну методику. – К., 2013.</p>	<p>Презентація матеріалів, опрацьованих самостійно. 3 год.</p>	Заняття 15
15 / 2 год.	<p>Тема 8. Метамодернізм і компетентнісний підхід у літературній освіті. Компетентнісний підхід у викладанні літератури (ключові та предметні компетентності, структура компонентів ключових та предметних компетентностей, функції, зміст предметних компетентностей).</p>	лекція	<p>1. Ключові освітні компетентності. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://osvita.ua/school/method/2340/ 2. Нуччо Ордине. Про віддалене навчання. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://philologist.livejournal.com/11491722.html</p>	<p>Постер «Компетентності в літературній освіті». 4 год.</p>	Заняття 16
16 / 2 год.	<p>Літературна освіта: світоглядно-ціннісна місія в час повоєнної відбудови України. Підсумки вивчення курсу. Залік.</p>	практичне заняття	<p>1. Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014. 2. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Розділ 9. – Одеса, 2020. 3. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007.</p>	Дискусія.	